

שי"ח אהרן

פרשת: אחרי-קדושים

גליון: קפ"ה

שי"ח הפרשה

טז.א אחרי מות שני בני אהרן

במדרש נאמר: לא מתו בני אהרן אלא על שנכנסו מחוסרי בגדים, ומה היו חסרים? מעיל היו חסרים. ולכאורה מדוע בני אהרן היו צריכים מעיל, והרי הם היו כהנים הדיוטים ומעיל הוא אחד מבגדי כהן גדול ולא היו צריכים ללבשו. עונה על כך הרא"ש ז"ל אם בני אהרן נטלו רשות לעצמם להיכנס לקדש הקדשים עם קטורת א"כ ראו את עצמם כמו כהנים גדולים, ולפי שיטתם חייבים ללבוש בגדי כהן גדול, ואם לא לבשו מעיל הרי הם מחוסרי בגדים וחייבים מיתה. ומה ראה המדרש להזכיר דוקא את המעיל הרי היו מחוסרים כל בגדי הכהן גדול. מתרץ על כך בספר "ים התלמוד" ע"פ המדרש שנדב ואביהוא חטאו שדברו "לשון הרע" על משה ועל אהרן, שאמרו "מתי ימותו שני זקנים אלו, ואנחנו ננהיג את הדור" ואמרו חז"ל שהמעיל מכפר על "עוון לשון הרע", ולכן כותב המדרש שהיו חסרים "מעיל" שהיו חסרים כפרה על עוון לשון הרע ולכן נענשו.

טז.ג בזאת יבוא אהרן אל הקודש.

במסכת הוריות (יג.) נאמר על מעלת התורה הקדושה, "יקרה היא מפנינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים". והדבר תמוה, מה ענין זה אצל זה, ומדוע ראו להחשיב את התורה דוקא מכהן גדול. כתב רבי שלמה היימן זצ"ל, כי רבי חיים עוזר גרודז'נסקי זצ"ל שמע מה שתיירץ בזה סבו, רבי ישראל סלנטר זצ"ל: הנה כי כן, האדם היותר קדוש מכלל עם ישראל היה זה הכהן הגדול. היום הקדוש ביותר מכל ימות השנה הרי הוא יום הכיפורים, ואילו המקום הקדוש ביותר בתבל הוא קדש הקדשים. נקל לתאר אפוא כמה קדושה תמצא אם אך יתאחדו שלוש קדושות הללו לשעה אחת יחדיו, מה נוראה ונשגבה היא הקדושה הזו. אף על פי כן, אמרו חז"ל, "יקרה היא מפנינים, מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים". הוי אומר, קדושת התורה עוד יותר גדולה ונשגבה מכהן גדול שנכנס ביום המקודש ביותר לקדש הקדשים, ואף על פי שמאחד בזה את שלוש הקדושות הנוראות ביותר לישראל. ללמדך עד כמה מעולה וגדולה היא קדושת התורה על פני כל קדושה אחרת.

טז.ח ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל.

איתא בגמ' (יומא דף ס"ב.) שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שניהן שוין במראה ובקומה ובדמים, לכאורה הוי תימה דהרי התורה חסה על ממונם של ישראל ואמאי השעיר המשתלח לעזאזל צייתה התורה שיהא שוה בדמים לשעיר השני, יכולין היו

שי"ח ההלכה

מכתב ובו שאלה מעניינת נשלח אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, וזה לשון הכותב: אני אדם 'בעל בשר', והדבר מפריע ומעיק עלי מכמה בחינות. במשך השנים ניסיתי כמה וכמה דיאטות, אך לא הצלחתי להתמיד בהם זמן רב, וגם לאחר הורדה ניכרת במשקל למשך כמה חודשים, תמיד חזרתי שוב למשקל הקודם... החלטתי לעבר ניתוח מיוחד דבר שיגרום לי להרגשת שבע, ובע"ה לירידה במשקל. אלא, שכאשר פניתי לקופת החולים, כדי לקבל אישור לסיוע כספי עבור הניתוח, הודיעו לי: המשקל שלך הוא מאה וחמישה ק"ג 'בלבד', והטיפול המיוחד מאושר רק לאלה שמשקלם מאה וחמישה עשר ק"ג ומעלה. חשבתי בליבי, שאולי כדאי שאוכל יותר מהרגיל, וכך עם הזמן אוסיף עוד עשרה ק"ג למשקלי, ואז קופת החולים תאשר לי את הסיוע בניתוח... שאלתי היא, האם מותר לי לעשות זאת, או שמא העורמה הזו אסורה? תשובה: תחבולה זו, כרוכה באסור 'גניבת דעת', שכן אם הנהלת קופת החולים היתה מודעת לעובדה שהמטופל עלה במשקלו בכוונה, מסתבר שלא היו נותנים לו סיוע לעריכת הטיפול, כי מן הסתם הסיוע ניתן רק לאדם שלא התגבר על עצמו, והגיע למשקל כל כך גבוה שלא בכוונה תחילה, אבל לאחד כזה שעשה זאת ביודעים, מדוע שיתנו לו סיוע כספי? הצעתי את הדברים לפני מורי וחמי, מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, והרב הסכים לדברי אבל הוסיף, שאם השואל כבר אכל יותר בכוונה, ואכן עלה במשקל באופן שהגיע לכתוב בתקנון של קופת החולים, ורק לאחר מכן בא לשאול את הרב לאחר מעשה, האם רשאי עכשיו לדרוש את הסיוע, התשובה היא שאכן רשאי לעשות זאת, כי סוף כל סוף כעת הוא כבר במצב שמגיע לו סיוע. אך אם בא לשאול לפני העליה הנוספת במשקל, האם מותר לנהוג כך לכתחילה, צריך לומר לו שאסור לו לאכול בצורה מופרזת, כיון שבזה הוא גונב את דעת קופת החולים! (ויש לציין עוד, שאדם האוכל יותר מדי, עד שאכילה זו מזיקה לו, עובר בכפליים: האחד משום 'בל תשחית' את המאכלים, שאין הוא צריך אותם למחייתו, והשני הוא משום 'בל תשחית' של גופו, שהאדם מצווה לשמור עליו.) (יעין א"ח שכ"ח-ה"ט, ואורח מישרים כ"ט-ו.)

משל ונמשל

קבוצת ציידים כמעט הצליחו לתפוס שועל בלב היער, השועל שראה כי כלתה אליו הרעה, החליט להעמיד פני מת ושכב על הקרקע בלי לזח וקיוה שהציידים יעזבו אותו לנפשו. אולם לציידים היו חשבון אחר אתו לגמרי, והשועל נחרד לשמוע כי אחד הציידים מתכונן לחתוך את זנבו, ומכיון שהבין כי אם חייו יקרים לו עליו לסבול את היסורים הללו באהבה, ולא לזח בכלל על אף הכאבים הגדולים שיסבול מהחיתוך. אולם אם סבור היה שבכך תם, הענין טעה מאד, כי הוא שומע ציד אחר שאומר, כי כעת הוא עומד לעקור אחד משיניו, ושוב סבל השועל את יסוריו בדממה, ובלית ברירה הבין כי אם ברצונו להיוותר בחיים ולהציל את נפשו, עליו לשתף פעולה וכן גם עשה לאחר שעקרו ממנו את השן, הוא שומע פתאום על המשך התוכנית כי עכשיו מתכונן צייד אחר להפשיט את עורו, ועכשיו הבין כי כעת מדובר במוות ודאי, ולכן קפץ והתחיל לרוץ, ועד שהציידים רצו לעשות לו משהו כבר היה הרחק משם בתוך היער. אמר השועל לעצמו חבל שנזכרתי לברוח רק אחרי שאיבדתי את הזנב ואת השן, לו הייתי עושה כן לכתחילה היו הללו עדיין בי.

והנמשל כאשר רוצים לעורר את האדם מן השמים, שולחים לו יסורים לסביבת החברים שלו, אם אינו מתעורר מזה, מגיעים היסורים עד אליו תחילה בדברים קטנים, ואם אינו שומע מגיעים אליו היסורים הקשים. לבסוף לא תהיה לו ברירה וישוב בתשובה שלימה, ואם כך כדאי לו לעשות זאת לפני שהוא מאבד את הדברים היקרים לו.

ליקח שעיר השוה בפחות אם ממילא הוא הולך לעזאזל. ואפשר לרמז על אלו האנשים, דכשבאים לבקש אצלם נדבה לדבר מצוה, אוחזין את מידת הקמצנות ונותנין הסכום הפחות ביותר, אך בדברי הבלי העולם הזה מפזרים הם הון רב, וזהו מרומז כאן בשני השעירים, באותו מידה שהאדם נותן לשעיר לעזאזל המרמז על הבלי העולם הזה, כך צריך ליתן על השעיר להשם המרמז על המצוות, והיינו שיתן האדם מהונו לכל דבר מצוה שבא לידו לכל הפחות באותו מידה שהוא נותן להנאותיו הגשמיים.

טז. לפני ה' תטהרו.

אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים (משנה סוף יומא) בשעה שרופא מטפל בחולה איננו שם לבו ליסוריו של החולה, כי אם עושה את כל הדרוש לרפואתו. אולם אם הרופא מטפל בבנו הוא, הריהו מבקש עצות ותחבולות כדי להפחית ככל האפשר את היסורים הכרוכים בטיפול הרפואי. השם יתברך, בתור אביהם של ישראל, מבקש גם הוא עצות, שכפרת עוונותינו לא תהיה כרוכה בעינויים ויסורים, ונתן לנו איפוא את היום הקדוש יום הכיפורים, שהוא מכפר על כל החטאים. הואיל "ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים", על כן נתן לנו אמצעי ריפוי קלים...

יט. ב קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם.

ובמדרש (ויקרא רבה כד, ט): "קדושים תהיו – יכול כמוני, ת"ל: כי קדוש אני, קדושתי למעלה מקדושתכם". שאל הרעב'ע מסאטמאר זצוק"ל: מה היה ההו"א של "יכול כמוני"? וכי כיצד ניתן להעלות על הדעת דבר שכזה? והוא מפרק לה: הואיל ונאמר על הקב"ה (ויקרא טז, טז) "השוכן איתם בתוך טומאותם", יבוא אדם ויאמר גם אני כמו הקב"ה יכול גם להיות קדוש וגם לשכון בתוך טומאה... אומר הקב"ה "קדושתי למעלה מקדושתכם" אין אתם יכולים לעשות כך!

יט. ב קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם.

דרש ר' משה מקוסוב: לכל מלכות יש דגל וגוון מיוחד, והדגל של הקדוש ברוך הוא היא הקדושה, "כי קדוש אני". לפיכך אתם ישראל אשר חוסים תחת דגלי, קדושים תהיו, אל תטשטשו ואל תחליפו את הגוון המיוחד לדגלי..

יט. ב קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם.

ישראל קדושים הם, יש רוצה ואין לו, ויש שיש לו ואינו רוצה (חולין ז). מסופר על הרה"ק רבי מאיר שפירא מלובלין זיע"א, שהלך פעם אל יהודי עשיר וקמצן כדי להתרימו למען ישיבתו "חכמי לובלין". לא הועילו כל דיבוריו והפצרותיו, העשיר היה קשה כברזל וסירב להשתתף בתרומה. לפני שהרב עזב את ביתו אמר לו הרב: עכשיו נתיישב לי המאמר במסכת חולין "ישראל קדושים הם, יש רוצה ואין לו, ויש שיש לו ואינו רוצה". לכאורה צריך להבין, מילא מי שרוצה ואין לו, מובן

שקוראים לו קדוש, כי מה יעשה אם אין לו, אבל מי שיש לו ואינו רוצה למה יהא נקרא קדוש? אלא חז"ל אומרים (שבת קיח) למה נקרא שמו רבינו הקדוש, שלא הכניס ידו תחת אבנטו. גם אלה העשירים הקמצנים שיש להם ואינם רוצים, חרדים מאד לא להכניס את ידיהם תחת אבנטם לכיסם, להוציא משם כסף לדברי צדקה.

י.ט.ג איש אמו ואביו תיראו.

מבאר הכתב סופר זצ"ל, התורה ציוותה על ה'איש' לכבד את אביו ואמו, לרמז שהבן חייב לכבד את הוריו לא רק בזמן שזקוק להם על מנת שיפרנסוהו במזון והלבשה, אלא חייב לכבדם גם בזמן שהוא כבר 'איש' - בהיותו עומד בפני עצמו ואינו זקוק להם כלל. בקונטרס כיבוד הורים מסופר, על הרה"ק רבי אליעזר מויזניץ זי"ע, בעל דמשק אליעזר, שלמד בערב שבת שנים מקרא ואחד תרגום. כשהגיע לפסוק האחרון בפרשה נכנס אביו הרה"ק האהבת ישראל זי"ע ושאלו דבר מה, והבן הפסיק מלימודו וענה לאביו. כאשר יצא אביו, התחיל הדמשק אליעזר להעביר את הפרשה מתחילה בשנית, כיון שלדעת האריז"ל הקדוש ראוי לא להפסיק בשעת קריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום' מתחילת הפרשה ועד סופה. התפלא אחד מתלמידיו שנכח בשעת המעשה, ושאלו "מה היה קורה אם אביך היה מחכה דקה אחת, וכך לא היה עליך להתחיל את כל הפרשה מחדש"? ענה לו הדמשק אליעזר, "כיבוד אב ואם זו מצוה מן התורה, וכי איזה ערך יש לשנים מקרא ואחד תרגום שלי, אם אניח לאבי לחכות אפילו רגע אחד?!"

י.ט.ג איש אמו ואביו תיראו.

נראה לבאר ענין הסמיכות בין כבוד אב ואם לשבת שהרי מצוות כבוד הורים היא מצווה שהאדם מבין בשכלו, שעליו לקיים גם בלי ציווי התורה. ואילו שמירת שבת, אין האדם מבין מדוע יש צורך

במצווה זו. לכך הסמיכה התורה את שניהם. ללמדנו, שקיום המצוות הוא בגלל ציווי ה' ולא בגלל הבנה שכלית.

י.ט.א ולא תשקרו איש בעמיתו.

השקרן - היה המגיד מקלם זי"ע אומר - הריהו גרוע מן הגנב ומן הגזלן: הגנב גונב בלילה, ואינו גונב ביום - ביום הריהו מפחד. הגזלן גוזל ביום וגוזל בלילה, אבל רק מן היחיד ולא מן הרבים - מפני הרבים הוא מפחד, ואילו השקרן משקר ביום ומשקר בלילה, הן ליחיד והן לרבים! אל הגה"ק רבי יושע בער מבריסק זי"ע, באו יום אחד כמה וכמה עסקנים בזעקה שהכפירה ר"ל מתחזקת בעיר, והאפיקורסים הולכים ורבים, כן גדרי הצניעות בעיר נפרצו וחייבים לתקן מספר תקנות. השיב להם רבי יושע בער: וכי מה הפלא? - תמיד האמת גוברת! פגעו עיניהם של אותם עסקנים בתדהמה: היאך זה רבי! - לכפירה ולחוסר צניעות הוא קורא אמת? ענה להם רבי יושע בער: פשוט מאד,

פשוט מאד, הכופרים נלחמים למען השקר "באמת": הם כופרים אמיתיים, אפיקורסים אמיתיים, בכל לבם - ועל כן הם מצליחים, ואילו אצלנו לא "כל" היהודים הכשרים הנלחמים למען הדת הם כשרים באמת, אצלנו, למרבה הצער, נלחמים לעיתים קרובות למען האמת בדרך "שקר" - ועל כן אין ההצלחה מאירה לנו פנים ...

י.ט.ז לא תלך רכיל בעמך לא תעמוד על דם רעיך אני ה'.

אומר ר' חיים מוולוז'ין: לשם מה נסמכו שני ציוויים אלה - של לשון הרע ושל "לא תעמוד על דם רעך"? ללמדנו, שבמקום שכן יש צורך לספר לשון הרע בצורה המותרת, והאדם נמנע מכך, הרי הוא עובר - "על לא תעמוד על דם רעך".

י.ט.ז לא תלך רכיל בעמך לא תעמוד על דם רעיך אני ה'.

אשת המהרש"ל ראתה דרך חלונה, איך שכנה, שהיה מלווה בריבית - אשר גר מול ביתה, מנקה שטיחים ומעלה הרבה אבק. אמרה לבעלה: הנה אתה רואה זהו "אבק ריבית", אמר לה בעלה - ודברייך הם "אבק לשון הרע".

י.ט.ז לא תלך רכיל בעמך.

בספר עיטורי תורה מובא, על ר' נפתלי אמסטרדם זצ"ל, מחכמי המוסר, שהיה מדקדק מאוד לא להוציא מילה אסורה, ובעיקר נזהר מאד מלדבר לשון הרע. הוא היה תמה על כך שאנשים מזלזלים באיסור חמור זה, והיה אומר, "ראיתי אנשים שמחפשים היתר של מאה רבנים לישא אשה שניה, שאין זה אלא חרם דרבינו גרשום, ולמה אינם מחפשים היתר של מאה רבנים לדבר לשון הרע, שהוא איסור דאורייתא ואחת העבירות החמורות ביותר?!"

י.ט.ז לא תלך רכיל בעמך לא תעמוד על דם רעיך אני ה'.

הגיע יהודי עשיר אל ביתו של הח"ח וביקש לקנות את כל חיבוריו למעט שמירת הלשון. כששאלו הח"ח, מדוע? השיב: "שיג ושיח לי עם אנשים במסחרי ואין ביכולתי להימנע מלשון הרע". לשמע דבריו, שח לו הח"ח, כי בשעה שחיבר את חיבורו, שטח בעיה זו לפני ר' ישראל מסלנט והוא השיבו: "אפילו אם תצליח רק לעקור אנחה מלבו של יהודי, בצערו על כישלון לשון הרע, כדאית כל טרחתך בחיבור הספר.

י.ט.ז הוכח תוכיח את עמיתך.

מאחר שנזדמן הדבר שאתה הוא שראית את חברך בקלקלתו, הרי זה אות שאף אתה נכשלת בדומה לכך, אחרת לא היו מזמנים לך לראות את מעשה האיני הגון של חברך, לפיכך עליך להוכיח לא רק אותו, אלא גם את עצמך תוכיח "את עמיתך" את, לרבות אותך.

י.ט.ח לא תקום לא תטור.

הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע א, היה מעביר על מידותיו אף כלפי שונאיו. פעם שאלוהו חסידיו, הרי חז"ל אומרים שכל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם (יומא ב:): ומדוע אפוא אין הרבי נוהג כן? ענה להם אם אבוא לעולם האמת וישאלוני מדוע לא נהגתי מנהג תלמיד חכם הנוקם ונוטר כנחש, אענה שלא חשבתי עצמי לתלמיד חכם, אך אם ישאלוני מדוע נקמת ונטרת, כלום תלמיד חכם אתה? אז לא יהיה לי מה לענות.

י.ט.ח ואהבת לרעך כמוך.

אמר הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב זי"ע, לא הייתי יודע אהבת ישראל מהי עד שלמדתי זאת מאיכר אחד. שכן פעם שמעתי איכר מבוסס במקצת שואל לחבירו, התאהב אותי. השיב הלה 'הו, אני אוהב אותך מאוד'. שאל אותו עוד התדע מה חסר לי. ענה לו וכי מנין אדע זאת. אמר לו הראשון, 'אם אינך יודע מה חסר לי, כיצד יכול אתה לומר שאתה אוהב אותי.

מעשה שהיה

בשנה בה אירע סיפורנו, היה חורף קשה מאד, משך שבועות רבים פקדו סערות שלג ורוחות עזות את העיירה לובלין. על הדרכים נערם השלג לגובה כזה שאיש לא יכול היה ללכת כמעט לשום מקום. פירושו של דבר היה, שהאיכרים מהכפרים בסביבה לא יכלו להגיע לעיר עם תוצרתם, ואספקת המזון הלכה ופחתה במהירות. מוצרי יסוד של האוכל חסרו לחלוטין, וגם פירות וירקות לא היה בנמצא, עד כדי כך שלא היו בצלים למאכלי השבת המסורתיים. עובדה זו הייתה כמעט בלתי אפשרית, שכן בלובלין כמו בקהילות רבות אחרות, המנה הקרויה ביידיש "אייער-מיט-ציבעל, המורכבת מתערובת של ביצים ובצל קצוצים, שנחשבה למרכיב שכמעט אי אפשר בלעדיו ביום שבת קודש. יהודי לובלין זכרו מקרים שבהם לא היה בשר או דגים, אך מי שמע על מחסור חמור בבצלים? בבית הצדיק המפורסם, ה"חווה" הקדוש מלובלין זיע"א, שררה מצוקה מיוחדת. אחרי הכל, מנהגי החסידות מייחסים חשיבות רבה לסלט פשוט זה. הם ניסו להשיג כמה בצלים בכל דרך אפשרית, אך מאמצייהם עלו בתוהו. מישהו אפילו הצליח לפלס דרכו בין ערימות השלג עד חוותיהם של כמה מאיכרי הסביבה, אך גם להם לא היו בצלים. בערב שבת קודש בבוקר, הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זיע"א (יומא דהילולא י"א אייר), אחד מתלמידיו הגדולים של ה"חווה", קם השכם בבוקר כהרגלו, כדי לצאת לבית הכנסת של הרבי ולשפוך לבו בתפילה לבוראו. בדרכו הביתה עבר דרך כיכר השוק ושם נתקל במפתיע באיכר שהיה לו שק מלא בצלים. "הו!" אמר לעצמו רבי נפתלי, ורעיון נועז עלה במחשבתו. "זו בדיוק ההזדמנות לה חכיתי, ברוך השם". הוא ניגש לגוי והציע לו לקנות את השק כולו. האיכר ידע היטב את ערכה של סחורתו היקרה וציפה לעשות רווח נאה ממכירתה. לא זו העת לפשרות והנחות! הוא נקב בסכום גבוה במיוחד. להפתעתו הרבה, הסכים רבי נפתלי מיד ונתן לו את כל הכסף שדרש. אך לא היה קץ להפתעות. "אני רוצה לקנות גם את מעיל הפרווה שלך ואת כובעך", הוסיף רבי נפתלי. האיכר בקושי האמין למשמע אוזניו. הוא סירב לבקשה כשהוא נדהם לחלוטין. כיצד יוכל לשוב לביתו בקור המקפיא בלי מעילו וכובעו? אך חבילת השטרות שבידו המושטת של רבי נפתלי קרצה לו ופיתתה אותו, ועד מהרה נסגרה גם העסקה השנייה. רבי נפתלי צעד לביתו עם שק מלא בצלים ועם פריטי לבוש חדשים בלתי רגילים. מאוחר יותר באותו יום, הופיע איכר מחוץ לביתו של החווה. הוא היה לבוש בפרוות בסגנון האיכרים, עם כובע עצום שכיסה את מצחו ואת חלקם העליון של פניו, ועם מגפיים מכוסות בבוץ. בשפת הגויים ובנימה המאפיינת אותם, הוא קרא: "בצלים! בצלים! למכירה!" המוני חסידים הגיעו מכל עבר. כולם רצו לקנות בצלים לכבוד שבת קודש. הם התקבצו סביב מוכר הבצלים וניסו לשאת ולתת אתו, אך הוא סירב להוריד מן המחיר הגבוה מאד שנקב. ואז לפתע פתאום, הכריז כי הוא מפסיק למכור באותו יום. לא עוד בצלים למכירה. החסידים התחננו בפניו. "אנחנו חייבים להביא ובכל מחיר כמה בצלים לרבי לכבוד שבת קודש! הוא איש דגול וקדוש. אם רק תרשה לנו לקנות לו בצלים, יבואו עליך שפע ברכות." "אם הוא כל כך מיוחד כפי שאתם אומרים, אמכור לך", אמר האיכר, אך רק אם אוכל למכור לו ישירות, פנים אל פנים. החסידים היו מזועזעים. כיצד יוכלו להביא בפני הרבי טיפוס גס שכזה? לאחור כמה רגעי בלבול ומבוכה, הבינו שאין להם ברירה. משלחת מיוחדת הובילה את האיכר העמוס בצלים אל ביתו של הרבי. כשהגיעו, היה החווה עסוק בצחצוח גביע הקידוש המיוחד שלו כפי שעשה בכל יום שישי לפני השבת. היה זה גביע מיוחד במינו, עשוי זהב טהור, בעל גילופים עדינים ומסובכים המראים אתרים מפורסמים בארץ

הקודש, כמו הכותל המערבי, מגדל דוד והר הזיתים. שמועות רבות סבבו את כוס הקידוש ואת תולדותיה. יודעי דבר אמרו שה"חווה" ירש אותה מאחד מגדולי החסידות של הדור הקודם, וכל מי שזכה לברך ולשתות ממנה, ראה ברכה רבה בחייו. אלא שלא קל היה לזכות בחסד זה. ה"חווה" לא הרשה לאף אחד אחר להשתמש בה או אף לגעת בה. כל השבוע כולו עמדה הכוס בארון נעול עד יום שישי, ואז נהג לצחצחה עד שהבריקה ונצצה על מפת השבת הלבנה. כשהביאו החסידים את הגוי עם שק הבצלים שלו, הבין הצדיק מיד את הסיבה לכך. "כמה אתה רוצה בעד הבצלים שלך?" שאל את האיכר, "רק רגע, לא כל כך מהר", השיב האיכר בגסות והרים ידו כאילו רצה לדחות את הצעתו של הרבי. "אני קופא מקור. אני זקוק למשקה הגון כדי לחמם את גופי ואת נפשי". היה ברור שלא חשב על כוס תה דווקא. ה"חווה" הורה למשרתו לתת לאיש כוס יי"ש, ובמהרה הונחה לפני האיכר כוס משקה חריף גדושה עד שפתה. זה הכל?" קרא האיכר כנעלב. "רק הכוס הקטנה הזו?" תנו לו את כל הבקבוק והניחו לו לעשות כחפצו, אמר ה"חווה" והפנה את גבו. כעת נראה מוכר הבצלים כמי שנעלב עלבון עמוק. "מה! אתם חושבים שאני שתיין?" צעד בכעס. "אני אראה לכם! אני אלך הביתה ולא אמכור לכם כלום!" הוא קשר את השק והיטיב את מעילו כאילו עמד לעזוב. החסידים מיהרו לנסות להרגיעו כשהם ממלמלים בדאגה מילות פיוס. לבסוף נרגע וחייך. "אני אגיד לכם מה", הוא אמר, בהצביעו על גביע הזהב הנוצץ שעל השולחן. "אמכור לך את הבצלים שלי אך ורק אם הרבי ימלא את הגביע הזה במשקה ויתן לי לשתות ממנו". החסידים נסוגו לאחור, המומים. איש לא העז לשתות מגביע הקידוש הזה מלבד החווה עצמו. האם איכר ערל ושתוי זה ישתה את הטיפה המרה שלו מתוך הגביע המקודש? הם הציעו לו כוסות וספלים אחרים, גדולים יותר, לחוד או ביחד, אך הוא התעקש. "כמו שאמרתי לכם, רק מן הגביע הזה. אחרת אלך הביתה". הם ניסו שוב להניאו מן, אך כלום לא עזר. הוא פשוט סירב. בידיים רועדות ובלב כבד מילא ה"חווה" בעצמו את הגביע היקר במשקה החריף, ובמשיכת כתפיים נואשת נתן אותו בידי האיכר. זה הרימו בידו הימנית, צמצם את עיניו ובריכוז וכוונה גדולים קרא, ברוך אתה.... שהכל נהיה בדברו. ההפתעה היתה גדולה, הדיבור נעתק מפי כולם. רק ה"חווה" הקדוש, אחרי שנעץ מבטו לרגע באיש, קלט מה התרחש. חיוך רחב התפשט על פניו. "לחיים, רבי נפתלי! אתה כל כך פיקח, מן הסתם ראוי אתה לשתות מגביע זה... לחיים!"

העלון מוקדש

לע"נ רפאל עמרם בן סעדה ז"ל. מזל בת רחל ע"ה. יצחק בן רחל ז"ל אברהם ישעיהו בן שמואל דוד ז"ל אליהו ישראל בן שמואל דוד ז"ל צביה בת נעמי ע"ה

לרפואת נעמי בת זיוה. ולרפואת מרים בת ראיא אוגט. להצלחת אבירם בן אסתר וב"ב. להצלחת אביחי יעיש בן ציון וב"ב

להארות והערות ולקבלת העלון נא לפנות למייל

SH0813897@GMAIL.COM

עיצוב העלון: אברהם כהן בן שמחה
להצלחתו והצלחת בני ביתו